

Motion till riksdagen 2017/18:2606

av **Magnus Oscarsson m.fl. (KD)**

Skogen – det gröna guldet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast ska förändra artskyddsförordningen så att äganderätten säkras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skogskonto och skogsskadekonto ska finnas kvar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att överlåta skogskonto och skogsskadekonto genom arv eller gåva och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att stormskogslikvid ska kunna avsättas till ersättningsfond och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara möjligt att avsätta ersättningen som ges för naturvårdsavtal, naturreservat och dylikt till en periodiseringsfond, i likhet med dagens skogskonton, och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om forskning på nya träslag och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska motsätta sig en gemensam skogspolitik inom EU och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kameraövervakning av skogsmaskiner och tillkännager detta för regeringen.

Skogen har flera funktioner

Skogsbruket och skogsindustrin är näringar som svarar för de största nettoexportinkomsterna i Sverige. För att svenskt skogsbruk och svensk skogsindustri ska kunna utvecklas i framtiden krävs övergripande långsiktiga och hållbara spelregler som befämjar såväl produktions- som miljömål. Skogen skall också svara mot efterfrågan på människors behov av rekreation. Levande skogar med en myllrande

biologisk mångfald är en förutsättning för människors välbefinnande och hälsa och levererar viktiga ekosystemtjänster, såsom rening av luft och vatten, och infångning av övergödande ämnen som exempelvis kväve. Bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden är mål som självklart utgör allmänna intressen.

Det är viktigt att regelkrånglet och den administrativa bördan minskar för att fler människor ska vilja starta och driva företag på landsbygden. Målsättningen bör vara att grundläggande uppgifter om företaget och dess verksamhet bara ska behöva lämnas en gång och till ett ställe.

Rättssäkerhet för skogsägare

Sedan 2007 gäller artskyddsförordningen (2007:845). De senaste åren har myndigheterna tolkat denna förordning alltmer extremt. Enligt artskyddsförordningen är det bland annat förbjudet att avsiktligt störa vilda fåglar och andra djur som listas i förordningen, och att skada eller förstöra dessa djurs fortplantningsområden eller viloplats. Emellertid finns häckningslokaler för fåglar i princip överallt i skogen. Fåglar och andra djur störs om man bedriver skogsbruk. Utifrån artskyddsförordningen så som den är skriven är det därför möjligt för en myndighet att stoppa i princip alla skogsbruksåtgärder.

Artskyddsförordningen är utfärdad av regeringen med stöd av miljöbalken. Därigenom anses eventuella myndighetsinskränkningar i markägares rådighet som görs med stöd av artskyddsförordningen vara att betrakta som betingade av miljöskyddsskäl. Huvudregeln när det gäller ersättning till markägare är att vid inskränkningar utifrån miljöskyddsskäl ska ersättning inte utgå i normalfallet.

Resultatet blir alltså att myndigheterna kan inskränka skogsägares användning av sin mark i princip obegränsat och ändå inte vara skyldiga att betala ersättning. Detta är inte enbart ett teoretiskt resonemang; de senaste åren har denna situation blivit verklighet för många enskilda skogsägare. De enskilda skogsägarna, som utgör ryggraden i det svenska skogsbruket, har ofta genom långsiktigt förvalterskap skapat eller bibehållit höga naturvärden. Dessa skogsägare hotas nu med att berövas möjligheten till ekonomisk nytta av sina arbetsinsatser. Det finns exempel på att enskilda förlorat upp till 100 procent av sina intäkter och inte heller fått någon statlig ersättning.

I den statliga utredningen Ersättning vid rådighetsinskränkningar (SOU 2013:59) konstaterar utredaren att rådighetsinskränkningar utifrån hälsoskydds- miljöskydds- och säkerhetsskäl låg utanför utredningens uppdrag. Samtidigt skrev utredaren att det fanns två sådana områden där det finns ett behov av en översyn: vattenskyddsområden och rådighetsinskränkningar med stöd av artskyddsförordningen.

I en skrivelse till regeringen har Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen bedömt att det finns behov av att utreda artskyddsförordningen för att säkerställa att den är tillämpbar, effektiv och rättssäker (M2016/01731/Nm). Myndigheterna konstaterar i skrivelsen att tillämpningen av artskyddsförordningen såvitt avser skogsbruket har dröjt. I ett svar på en skriftlig fråga av Lars-Axel Nordell (KD) 15 februari 2017 svarade miljöminister Karolina Skog att regeringen anser att riktlinjerna är ett viktigt steg i arbetet för att skydda fridlysta arter i skogen och att frågan om huruvida en översyn av artskyddsförordningen ska genomföras bereddes i Regeringskansliet. Ministern avsåg dock inte

då att ta något vidare initiativ i frågan. Samma svar framfördes i en interpellationsdebatt i september.

Kristdemokraterna anser att det är orimligt med den rättsosäkerhet som råder i dagsläget. Regeringen bör därför snarast förändra artskyddsförordningen så att äganderätten säkras.

Behåll skogskontot

En statlig utredning (SOU 2014:68) har föreslagit att skogskontot och skogsskadekontot avskaffas. I stället föreslås dessa ersättas med en typ av avsättningsfond: företagsfond. Kristdemokraterna tillbakavisar detta förslag. Utredningens förslag innebär en klar försämring för skogsbruket. Skogskontot och skogsskadekontot behövs eftersom skogsbruket har specifika förutsättningar i och med skogens långsamma tillväxttakt. Därför ska skogskontot och skogsskadekontot finnas kvar i skattelagstiftningen.

Möjliggör överlåtelse av skogskonto/skogsskadekonto genom arv och gåva

Idag är skogskontot/skogsskadekontot knutet till den fysiska personen. Det kan inte överlåtas mellan generationer genom arv eller gåva. Kontot måste upplösas när innehavaren avlider. Detta utgör ett problem vid generationsskiften, särskilt för den som fått sin skog nerblåst. Regeringen bör därför utreda möjligheten att utan beskattning överföra skogskonto och skogsskadekonto mellan generationer genom arv och gåva.

Stormskogslikvid skall kunna sättas av till ersättningsfond

Avdrag för avsättning till ersättningsfond enligt inkomstskattelagen 31 kap. får bl.a. göras om en näringsidkare får ersättning för skada genom brand eller annan olyckshändelse på mark. En sådan skada utgör stormfällning av skog. Bakgrunden till reglerna om ersättningsfond är en önskan att extraordinära intäkter t.ex. vid olika former av skadefall inte skall beskattas direkt utan istället kunna återinvesteras i näringsverksamheten utan skattebortfall.

Emellertid är det alltså bara ersättningen för skada, men inte likviden från försäljning av den skog som kunnat räddas, som får avsättas till ersättningsfonden. Detta skapar problem i samband med en så omfattande stormfällning som det varit fråga om i samband med orkanen Gudruns härjningar 2005. Regeringen bör utreda möjligheten att avsättning till ersättningsfond också ska kunna göras för virkeslikvider.

Periodiseringsfond för naturvårdsavtal

Naturvårdsavtal är ett civilrättsligt avtal som kan tecknas mellan markägare och staten eller en kommun. Syftet med ett naturvårdsavtal är att utveckla och bevara de naturvärden som redan finns. Naturvårdsavtal kan tecknas såväl för områden som behöver utvecklas fritt som för sådana där det behövs en naturvårdande skötsel för att naturvärdena ska bestå och utvecklas. Naturvårdsavtal kan tecknas för en tid av från ett år och som längst 50 år. Utbetalningen av den ekonomiska ersättningen för avtalet kan

delas upp i upp till fem år. Eftersom löptiden för avtalet ofta är betydligt längre än den tid som utbetalningarna sker, bör möjligheten utredas att möjliggöra avsättning av ersättningen från naturvårdsavtal till ett skogskonto.

Forskning om nya trädslag

Klimatförändringarna påverkar också den svenska skogen. Det är därför angeläget att fortsatt stimulera forskning och utveckling av olika plantslag för att dra nytta av den möjlighet till ökad produktivitet inom skogsbruket som klimatförändringen kan medföra. I vår budgetmotion för utgiftsområde 23 föreslår Kristdemokraterna utökade anslag med 15 miljoner kronor till forskning om ökad produktivitet inom det framtida skogsbruket.

Nej till EU-gemensam skogspolitik

Utifrån subsidiaritetsprincipen bör skogspolitiken vara en nationell fråga. Kristdemokraterna anser att det inte skall införas någon gemensam skogspolitik inom EU. För Kristdemokraternas del är utgångspunkten att varje land självt skall råda över sina naturtillgångar i form av skog, berg, rinnande vattendrag och andra naturtillgångar. Det är angeläget att Sverige håller fast vid uppfattningen att skogspolitiken skall vara en nationell angelägenhet. Kristdemokraterna anser att Sverige skall förhindra sådana beslut som innebär att skogspolitiken blir ett EU-gemensamt politikområde.

Särskilt angeläget är det att hindra att EU beslutar om avverkningstak för skogsbruket i de enskilda medlemsländerna. Under 2017 behandlades inom EU ett direktiv om LULUCF, med innebörden att EU-kommissionen ska kunna bestämma en referensnivå som inte överensstämmer med verkligheten. Om avverkningarna av skog passerar denna referensnivå kommer skogen ses som ett nettoutsläpp av koldioxid, även om uttaget ligger långt under skogens verkliga tillväxt det året. Ett verkligt nettoupptag av koldioxid i skogen kommer alltså att kunna klassas som ett nettoutsläpp i EU:s räkneverk. Detta skulle skapa stora problem för Sveriges del av omställningen till ett klimatneutralt samhälle, i och med att skogen har en viktig roll i denna omställning i form av förnybar resurs med ett nettoupptag av koldioxid. Nu slutade just detta i en rimlig kompromiss i parlamentet, men nästa steg är förhandlingar mellan parlamentet och kommissionen. Hursomhelst visar processen att det nationella självbestämmandet över skogen inte kan tas för givet.

Kameraövervakning av skogsmaskiner

Under senare år har stölder av entreprenadmaskiner, maskindelar och diesel blivit ett ökande problem. Stölderna sker både ute i skogen och intill bebyggelse. Av naturliga skäl är det svårt att vakta en skogsmaskin när den står ute i skogen över natten. Det är idag inte tillåtet att sätta upp övervakningskameror i skogen utan tillstånd från länsstyrelsen. Tillstånd bör ges i fler fall och förfarandet måste förenklas. Tillståndsgivningen måste vägas mot integritetsaspekten. På landsbygden kommer kameraöver-

vakningen aldrig bli lika intensiv som i städerna, där redan ett stort antal kameror är uppsatta. Den mänskliga övervakningen är mindre på landet än i staden, varför behovet av att förstärka övervakningen med kameror egentligen är större för att landsbygdens invånare ska kunna ha motsvarande rätt till trygghet.

Den statliga utredningen ”En ny kamerabevakningslag” (SOU 2017:55) har varit ute på remiss. I denna föreslås bland annat att kamerabevakning inom jordbruk och skogsbruk eller av vilt, t.ex. vid åtlar inte ska omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt. Däremot ska det införas krav på adressuppgifter på den som satt upp kameran. Detta har kritiserats av flera remissinstanser och innebär risk för att integriteten hos jägare och maskinägare hotas. Det innebär också att potentiella maskintjuvar får veta var nycklarna till skogsmaskinen finns. Även militanta aktivister kan missbruka adressuppgifter till jägare. Kraven på information vid kamerorna anses bero på nya EU-regler, men i själva verket är de föreslagna svenska reglerna strängare än vad EU-direktivet kräver. Kristdemokraterna föreslår att det inte ska vara krav på att ange namn och adress på övervakningskameror. Det ska vara tillräckligt att det på något sätt går att knyta kameran till dess ägare, exempelvis genom jägar-ID.

Magnus Oscarsson (KD)

Emma Henriksson (KD)

Roland Utbult (KD)

Lars-Axel Nordell (KD)

Annika Eclund (KD)